

[Atli Dam]

grund, nemlig blive led i en naturlig overførsel af kompetence, der kan styrke et hjemmestyre-system hellere end at amputere det. Mange vil opfatte hastværket som en straffeekspedition, hvor forseelsen slet ikke står i forhold til den justismæssige indsats af ressourcer.

Jeg vil nøjes med at pege på nogle områder, der i vor aktuelle situation nok havde fordret en overvejelse for at belyse, om beløbsstørrelsen er den rigtige for et område, hvor vi dog for mange, mange år siden har aftalt et fælles ansvar på det sociale område.

Den danske bistandslov gælder f.eks. ikke på Færøerne, og derfor er de individuelle ydelser, som hr. Breckmann sagde det, lavere end i Danmark og det samlede forbrug i den sociale sektor som andel af de offentlige indtægter inklusive statstilskud lavere på Færøerne.

Den unormalt høje arbejdsløshed vil uden ændringer i systemet have øget forsorgsudgifterne til cirka 300 mio. kr. Beparelserne på 25 pct. for staten afspejles ikke i dette lovforslag, som på den anden side i § 1 introducerer en mulig tilbagebetaling for den sidste halvårlige refusionsperiode.

Det er, som om dette tager en lille smule af værdigheden fra bloktilskudsprincippet, som jeg dog som nævnt principielt alligevel tilslutter mig.

Breckmann (KF):

Hr. formand!

Forslaget drejer sig som sagt bare om en ændring af udbetalingsmåden for 245,6 mio. kr. årligt i tilskud til Færøerne. Det er altså ikke en ny udgift eller en merudgift fra stats- til landskasse, men en omlægning fra refusion til bloktilskud. Hermed kommer også den danske del af Færøernes samlede udgifter til forsorg, pensioner og sygedagpenge med i det store bloktilskud. Ændringen er i tråd med hjemmestyreloven af 1948 og sidste naturlige etape i det lovkompleks, der trådte i kraft i november 1987. Hermed får landsstyret både dispositionsret og det administrative ansvar for hele socialektoren på Færøerne fra 1. juli i år. Lidt overilet, men dog et fremskridt i princippet.

Så følger naturligvis den betingelse, at merudgifter for ny færøsk lovgivning også på dette område hovedsagelig bæres af landskassen, hvad der også er gældende for undervisnings- og sundhedssektoren. Det princip, at brugsret

ledsages af ansvar, bifalder Folketingsflommen, som i landsstyret indtil sidste uge deltog i denne sags behandling, og jeg vil benytte anledningen til at takke regeringen for dens positive rolle i dette resultat, selv om det måtte ændres lidt under udvalgsbehandlingen eller senere hen.

Vi får ellers rigtig godt brug for megen opfindsomhed i vores sociale lovgivning i mange år frem. Den endelige beslutning om at indbefatte disse sidste 246 mio. kr. på årsbasis, dvs. 123 mio. kr. for sidste halvår af 1993, i bloktilskuddet blev truffet på regeringens landsstyremøde 1. februar i år, og det møde var kun et af mange, som har været, og som vil komme efter de politiske og økonomiske omvæltninger på Færøerne siden 6. oktober i fjor. Meget har siden da været og vil blive talt, skrevet og vedtaget om forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Desværre skrumper Færøernes økonomi for tiden, og det fortsætter den med at gøre, så længe bankernes renteinteresser overgår betydningen af fiskeindustriens lønsomhed og prioriteres højere end erhvervsfrihed og den private ejendomsret.

Det alt for høje skattetryk på Færøerne har medført tilsvarende høje lønudgifter over mange år, hvor konkurrenceevnen bliver værre af, at hele hjemmefiskeriet nu igennem et såkaldt monopolistisk produktionsselskab skal spændes fast i bankrenternes trædemølle. Alle vore fiskeressourcer skal nu pantsættes og vrides for hver dråbe rentesaft dette århundrede ud, og derfor vil arbejdsløsheden kun stige.

Dermed vokser selvfølgelig behovet for socialhjælp, selv om presset på landskassen delvis dæmpes af, at vor ledighedsstøtte finansieres helt af arbejdsmarkedet samt af færingernes store udvandring til Danmark.

Trykket på vort socialvæsen, især efter at råvarekrisen og prisfaldet på fisk lammede vort erhverv og vor økonomi, har øget opmærksomheden fra færøsk og dansk side på vor socialadministrations forvaltning, edb-sikring og lov- og regelsæt.

Landsrevisionen har påvist mangler og fejl, og Rigsrevisionen har så fulgt denne kritik op. Det er bl.a. denne kritik, der har medvirket til dette lovforslag og det overilet. Landsstyret udsteder nu nye regler, og Lagting og Folketing bevilger et par millioner til effektivisering